VIII kadencja

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

**PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

■ **Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 33)**

z dnia 19 lipca 2016 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 33)

19 lipca 2016 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Pasławskiej (PSL)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

**– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania (druki nr 644 i 721).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Andrzej Szweda-Lewandowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Kornel Drabarek** wicedyrektor Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk, Andrzej Kniaziowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Grabarczyk** – legislator z Biura Legislacyjnego.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dzień dobry państwu. Ponieważ prawdopodobnie pan przewodniczący Gawłowski nie dotrze na dzisiejszą Komisję, poprowadzę obrady w jego zastępstwie. Witam wszystkich bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Witam zaproszonych gości, szczególnie pana ministra Andrzeja Szweda-Lewandowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Przewiduje on rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania, z druków sejmowych nr 644 i 721. Podczas drugiego czytania zgłoszono dwie poprawki. Obydwie są autorstwa Klubu Poselskiego Nowoczesna. Proszę o przedstawienie treści poprawek przez reprezentanta wnioskodawców.

**Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:**

Dzień dobry państwu. Mirosław Suchoń, przedstawiciel wnioskodawców. Rozumiem, że mam przedstawić treść poprawek.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Zgadza się, panie pośle. Dysponujemy treścią poprawek, ale gdyby zechciał pan je uzasadnić, to bardzo proszę.

**Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:**

Szanowni państwo, obie poprawki przedstawiałem i uzasadniałem podczas drugiego czytania na sali plenarnej. Bardzo trudno jest nam zaakceptować sytuację, w której nakładane kary są aż tak bardzo dotkliwe. Przypominam, że karzemy wyłącznie za to, że ktoś nie złożył oświadczenia. Złożone oświadczenie może być zgodne z prawdą, może być niezgodne z prawda, a może być też pustą kartką. W przepisie, o którym rozmawiamy, chodzi tylko o to, że oświadczenie ma być złożone. Naszym zdaniem, projektowana sankcja jest zbyt dotkliwa. Tej kwestii dotyczy poprawka nr 1 do art. 14. Wnosimy o zmianę wysokości kary, czyli o obniżenie sankcji na mniej dotkliwą, na taką, która będzie adekwatna do popełnionego wykroczenia.

Jeżeli chodzi o poprawkę nr 2, to proponujemy w niej, aby w art. 17 dotychczasową treść oznaczyć jako ust. 1 i dodać ust. 2 w brzmieniu, które spowodowałoby, że przy ustalaniu kar podmiot, który je określa, będzie mógł wziąć pod uwagę inne czynniki niż te, które są obecnie szczegółowo wymienione w treści przepisu, o ile mają one związek ze sprawą i są z korzyścią dla użytkownika. Obie poprawki są próbą ucywilizowania sytuacji i wychodzą naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Poproszę o stanowisko Biura Legislacyjnego.

**Legislator Łukasz Grabarczyk:**

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, Biuro Legislacyjne ma pewne wątpliwości dotyczące poprawki nr 1. Wnioskodawca posłużył się w przypadku tej poprawki techniką legislacyjną polegającą na zastępowaniu określonych wyrazów innymi wyrazami. Ta technika, przy określonych uwarunkowaniach, może prowadzić do popełnienia błędów lub omyłek pisarskich. O ile nie budzi wątpliwości wskazanie jednostki redakcyjnej, wnioskodawcy wskazali, że zmiana ma dotyczyć art. 14, to nie zgadzają się już wyrazy zastępowane. Zgodnie z treścią poprawki zastąpione mają być wyrazy „od 100 zł do 50 000 zł". Druga wskazana kwota nie znajduje się jednak w obecnym art. 14. W związku z powyższym chcielibyśmy prosić przedstawiciela wnioskodawców o doprecyzowanie, czy rzeczywiście chodzi o zmianę w art. 14 i które wyrazy de facto mają zostać zastąpione. Naszym zdaniem, jeżeli Wysoka Komisja wyraziłaby zgodę, to kwestionowany zapis należałoby potraktować jako oczywistą omyłkę pisarską. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Co na to przedstawiciel wnioskodawców? Czy doszło do omyłki?

**Poseł Mirosław Suchoń (N) – spoza składu Komisji:**

Tak, pani przewodnicząca. Mamy do czynienia z omyłką. Zamiast 5 miała być 1. Chodzi o kwotę 10 000 zł. Taka jest górna granica kary. Doszło do omyłki pisarskiej. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do poprawki nr 2?

**Legislator Łukasz Grabarczyk:**

Nie zgłaszamy żadnych zastrzeżeń do poprawki nr 2.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję. Czy pan minister chciałby w tym momencie zabrać głos? Bardzo proszę.

**Podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Andrzej Szweda-Lewandowski:**

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chcę powiedzieć, że wnosimy o odrzucenie obydwu poprawek. Naszym zdaniem, ewentualne obniżenie kar sprawi, że kary będą mogły być naliczane nawet kilka razy i nie sprawi to, że dany podmiot naprawi stwierdzone uchybienie. To pierwsza kwestia.

Niezłożenie oświadczenia jest sprawą bardzo poważną, ponieważ może wiązać się z uchybieniem wobec art. 4 rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 511, które mówi o całym zakresie obowiązków, które leżą po stronie podmiotu pozyskującego zasoby genetyczne z innego państwa. Wbrew pozorom niezłożenie oświadczenia może wiązać się z bardzo poważnymi uchybieniami po stronie danego podmiotu.

Poza tym, jeszcze raz przypomnę i podkreślę, że kary, które w tej chwili wydają się części posłów za wysokie, są w porównaniu z innymi krajami europejskimi kilka, a nawet kilkanaście razy niższe. W Szwecji grozi za to dwa lata więzienia i potężna kara finansowa. Na Słowacji są kary od 100 000 do 200 000 euro, w Portugali kary do 200 000 euro, na Węgrzech od 300 do 50 000 euro. Jeśli weźmiemy to pod uwagę, stanie się jasne, że nie możemy zgodzić się na zaproponowaną poprawkę.

Jeśli chodzi o poprawkę nr 2, to również nie możemy się na nią zgodzić. Naszym zdaniem, obecne brzmienie art. 17 jest właściwie tożsame z proponowaną poprawką, tyle że poprawka jest zapisana innymi słowami. Wszystkie czynniki, o których jest mowa w poprawce nr 2, są już opisane w treści art. 17. Proszę zauważyć, że przy określaniu

wysokości kar uwzględnia on dotychczasową działalność podmiotu, który dopuścił się naruszenia przepisów. Bierze się zatem pod uwagę, czy wcześniej podmiot postępował zgodnie z prawem i czy uchybienie nie jest przypadkiem, mówiąc w cudzysłowie „wypadkiem przy pracy". Określa się także wpływ uchybienia na różnorodność biologiczną, wartość wykorzystanych zasobów genetycznych i potencjalne korzyści. Naszym zdaniem, poprawka powtarza obecne brzmienie art. 17, tylko że używa się w tym celu innych słów. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję panu ministrowi. O głos poprosiła pani poseł Dorota Niedziela. Bardzo proszę.

**Poseł Dorota Niedziela (PO):**

Panie ministrze, przytoczył nam pan wysokość kar obowiązujących w innych państwach. Są one bardzo wysokie. Chciałabym w związku z tym dopytać, czy te kary obejmują także instytuty i jednostki czysto badawcze, które nie prowadzą żadnej działalności komercyjnej? Chodzi mi o te wysokie kary w innych krajach Unii.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz stanu w MŚ Andrzej Szweda-Lewandowski:**

Szanowni państwo, w tym miejscu należy zauważyć, że brzmienie art. 14 projektowanej ustawy nie dotyczy wyłącznie instytucji naukowych. Dotyczy ono także podmiotów komercyjnych.

**Poseł Dorota Niedziela (PO):**

Przepraszam, panie ministrze. Abstrahujmy od art. 14. Chodzi mi o całość.

**Podsekretarz stanu w MŚ Andrzej Szweda-Lewandowski:**

Postaram się doprecyzować moją wypowiedź. Inne kraje mają bardzo skrócone zapisy. Jest na przykład przewidziana kara za uchybienia wynikające z tego i tego artykułu, na podstawie rozporządzenia nr 511 i wynosi ona od 100 euro do 25 000 euro, przy czym nie jest w ogóle rozróżniony ani podmiot, ani rodzaj uchybienia. Wszystko zależy od oceny podmiotu dokonującego kontroli. Mam na myśli wysokość nałożonej kary.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję za udzielone wyjaśnienie. Pani przewodnicząca Anna Paluch, bardzo proszę.

**Poseł Anna Paluch (PiS):**

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szczerze powiem, że obie poprawki dość mocno mnie rozczarowują. Z jednej strony mamy bowiem do czynienia z przedłożeniem rządowym, które jest przeanalizowane i zaopiniowane przez kolejne gremia prawnicze, które brały udział w procesie legislacyjnym, a z drugiej strony mamy poprawki napisane na kolanie, ad hoc. Wystarczy spojrzeć na poprawkę nr 2, która praktycznie nie niesie ze sobą żadnych konkretnych sformułowań, a jedynie rozmywa treść przepisów. W tej sytuacji opowiadam się w zdecydowany sposób za nieprzyjmowaniem zgłoszonych poprawek. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję. Przypominam, że dość szczegółowo rozmawialiśmy na ten temat podczas pierwszego czytania. Rozumiem jednak, że jest potrzeba dalszej dyskusji. Pani poseł Dorota Niedziela, bardzo proszę.

**Poseł Dorota Niedziela (PO):**

Chciałabym się jeszcze raz dopytać pana ministra, jeśli chodzi o wysokość ewentualnych kar. Powiedział pan, że widełki są bardzo duże, a decyzja należy do organu. Moje pytanie dotyczy tego, kto konkretnie podejmuje decyzję o wysokości kary. O ile dobrze pamiętam treść państwa materiału, to na przykład w Danii faktycznie są bardzo szerokie widełki, od niewielkich kar do bardzo wysokich, ale decyzje w tej sprawie podejmuje, jeżeli się nie mylę, właściwy sąd. Uwzględnia on, czy mamy do czynienia z instytutem naukowym,

czy z jednostką komercyjną. Wtedy może on nałożyć maksymalną karę. Proszę o wytłumaczenie, jak to ma być u nas.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz stanu w MŚ Andrzej Szweda-Lewandowski:**

Sytuacja wygląda tak, że w niektórych państwach faktycznie ta kwestia jest scedowana na sądy. W innych krajach stosowną decyzję podejmuje organ administracyjny. Jeśli chodzi o instytuty naukowe, to mogą one wykorzystywać pozyskany materiał w celach badawczych, ale pamiętajmy, że później technologia może zostać przez nie sprzedana. W art. 17 jest to sprecyzowane. Określa się potencjalne korzyści. Poza tym, w art. 14 jest mowa o beneficjentach. W momencie, kiedy instytut zamierza pozyskać środki publiczne, na przykład z naukowych grantów, na wykonywanie badań na materiale genetycznym pozyskanym z innego kraju musi mieć świadomość, że jeśli nie dotrzyma określonych reguł znajdujących się w rozporządzeniu nr 511, to nie będzie mógł złożyć oświadczenia, a oprócz tego poniesie określoną karę. Nie może być tak, że kary będą niskie, ponieważ w takiej sytuacji żadna instytucja nie będzie się czuła zobligowana do przestrzegania prawa.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję. Czy są jeszcze inne pytania do pana ministra? Nie widzę. W tej sytuacji przystępujemy do głosowania poprawek.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 1? Głosujemy przez podniesienie ręki. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Proszę o podanie wyników głosowania.

**Sekretarz Komisji Bartosz Bąk:**

5 głosów za, 15 głosów przeciw, 1 głos wstrzymujący się.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta. Przystępujemy do głosowania poprawki nr 2. Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Proszę o podanie wyników głosowania.

**Sekretarz Komisji Bartosz Bąk:**

5 głosów za, 15 głosów przeciw, 1 głos wstrzymujący się.

**Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (PSL):**

Dziękuję. Stwierdzam, że poprawka nr 2 nie uzyskała wymaganej większości.

Na sprawozdawcę Komisji proponuję panią poseł Teresą Hałas. Czy jest zgoda Wysokiej Komisji na tę kandydaturę? Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie Komisji.